

Онопрійчук Д. О.,
здобувач вищої освіти факультету менеджменту
Науковий керівник – Величко О. В.,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв

АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Основні засоби є одним з найважливіших факторів виробництва. За останні роки спостерігається тенденція до збільшення значення основних засобів у виробництві через підвищення складності технологій виробництва, зростання вимог до якості продукції та конкуренції на світовому ринку. Тому тема ефективності використання основних засобів є дуже актуальною.

Підвищення ефективності використання основних засобів підприємства може мати вирішальне значення для довгострокового успіху підприємства. Основні засоби відіграють важливу роль у виробничих процесах, оскільки вони створюють матеріальну базу та забезпечують необхідні умови для здійснення основної діяльності [1].

Проведений аналіз ефективності використання основних засобів ТДВ ім. Т.Г.Шевченка свідчить про те, що в 2022 р. на 100 грн вартості валової продукції с/г (в постійних цінах 2016 р.) припадає 125,2 грн основних засобів. Даний показник зростає: на 23,5 грн у 2021 р. та на 21,4 грн у 2022 році. У 2022 р. на 100 грн основних засобів одержано 79,9 грн вартості валової продукції с/г. Даний показник зменшується – на 28,3 грн у 2021 р. та на 16,5 грн у 2022 році (табл. 1).

**Таблиця 1. Інтенсифікація використання основних засобів
ТДВ ім. Т. Г. Шевченка**

Показники	Роки			2022р. / 2020р	
	2020 р.	2021 р.	2022 р.	Абсолютне	%
Вартість валової продукції с/г (у постійних цінах 2016 року), тис. грн.	10342,5	12503,7	13587,0	3244,5	131,4
Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн	8297,0	12974,5	17004,9	8707,9	205,0
Припадає на 100 грн вартості валової продукції с/г (в постійних цінах 2016 р.) основних засобів, грн	80,2	103,8	125,2	44,9	156,1
Одержано на 100 грн основних засобів:					
вартості валової продукції с/г (в постійних цінах 2016 р.), грн	124,7	96,4	79,9	-44,8	64,1
валового доходу від с/г, грн	166,7	198,6	141,1	-25,6	84,6
прибутку від реалізації с/г продукції, грн	43,4	53,4	39,3	-4,1	90,6

Джерело: побудовано автором за даними звітності підприємства

У 2022 році на 100 грн основних засобів отримано 141,1 грн валового доходу. Загалом, показник знизився на 25,6 грн у 2022 році порівняно з 2020 роком через те, що за досліджуваний період вартість валової продукції зростає меншими темпами, ніж вартість основних засобів. Так, вартості валової продукції с/г (в постійних цінах 2016 р.) за 2020 – 2022 роки зросла на 31,4%, тоді як вартість основних засобів – на 68,6%. Що стосується прибутку від реалізації, то його на 100 грн основних засобів отримано 39,3 грн, що на 4,1 грн менше порівняно з 2020 роком.

Слід зауважити, що в 2021 році порівняно з 2020 роком даний показник зріс у 2,1 раза шляхом збільшення операційного прибутку у 3,3 раза та збільшення вартості основних засобів на 56,4%. У 2022 році спостерігаємо зменшення показника вдвічі через зменшення операційного прибутку на 33% та збільшення вартості основних засобів на 31%, що майже нівелює стрімке зростання у 2021 році. Загалом, за досліджуваний період, операційна рентабельність зросла з 34,6% до 37,1%, тобто на 2,6 в. п. (рис. 1).

Отже, підсумовуючи все вищесказане, можна зробити висновок, що технологія блокчейн здатна привнести інноваційні рішення, які передбачають високу швидкість, повний контроль і прозорість, в усі сектори ринку страхування. Її запровадження спричинять революційні зміни для галузі страхування.

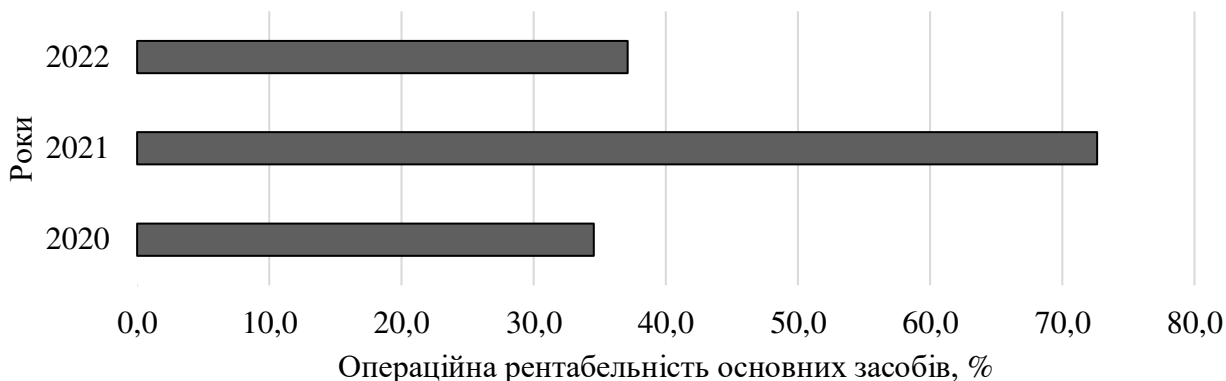

Рисунок 1. Операційна рентабельність основних засобів ТДВ ім. Т. Г. Шевченка

Джерело: побудовано автором за даними звітності підприємства

Варто зазначити, що операційний прибуток та, як наслідок, операційна рентабельність зазнала суттєвих змін у 2022 році насамперед через вторгнення російської федерації на територію України. В результаті, товариство зіткнулося з проблемою постачання матеріальних ресурсів для виробництва продукції, таких як паливо, добрива, насіння та ін.

Для підвищення ефективності використання основних засобів на підприємстві необхідно впровадити такі заходи, як:

- впровадження новітніх технологій;
- удосконалення організації виробництва;
- скорочення простоїв.

Отже, аналіз ефективності використання основних засобів показав, що необхідно оптимізувати стратегію використання ресурсів, оскільки ефективне використання основних засобів на підприємстві може впливати на його фінансову стабільність і конкурентоспроможність на ринку.

Список використаних джерел

1. Сафонік, Н., & Ваташук, В. (2023). Підвищення ефективності відтворення та використання основних засобів підприємств в транспортній галузі. *Економіка та суспільство*, №51. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-23>.